

Malarstwo jako symboliczne laboratorium światła, kształtu i koloru

DYSERTACJA DOKTORSKA

Abstrakt

Praca doktorska *Malarstwo jako symboliczne laboratorium światła, kształtu i koloru* złożona jest z kilku części. Dotyczy cyklu obrazów *Laboratorium*, składającego się z 80 obrazów, które zostały zatytułowane *Odstony*. Ponadto część praktyczna dokumentuje etapy ich powstawania utrwalone w medium fotograficznym, zawiera też precyzyjny opis substancji użytych do ich powstania oraz podjętych przez autorkę działań. Opis ten w miarę możliwości został opatrzonej równaniami reakcji chemicznych, które zachodziły na obrazach. Wszystkie spostrzeżenia zostały zebrane w formie tekstu zatytułowanego *Dziennik laboratoryjny – kształtowanie i doświadczanie malarskiej materii*. Obrazy istniejące tylko w formie zapisu cyfrowego stały się bazą do realizacji prezentacji multimedialnej, zamykającej część praktyczną.

Obrazy namalowane są w sposób zakładający pewien rodzaj przypadkowości, z materii często wybranej intuicyjnie, zazwyczaj nietrwałej, zmiennej, niekonwencjonalnej, która niejako sama w sobie poprzez alchemiczne właściwości kieruje odbiorcę na poszukiwanie ich asocjacji znaczeniowych i formalnych. Dzięki zastosowaniu zmiennej materii malarskiej odbiór całości można traktować jako rodzaj palimpsestu – obrazu składającego się z wielu obrazów – minionych, aktualnych i potencjalnie możliwych. Badanie polegało na eksperymentowaniu – poddawaniu się działaniu użytych substancji. Często sama materia podsuwała w trakcie pracy nowe rozwiązania i wyznaczała kolejne wyzwania. Podążanie za materią w końcowym efekcie stało się symbolicznym wyrażeniem zmienności świata. Wszystkie obrazy (te materialne i te cyfrowe) z ich inherentną zmiennością składają się na cykl *Laboratorium*, a transformacja i często towarzysząca im pulsacja formy stały się ich głównym wyróżnikiem.

W pierwszym rozdziale części teoretycznej zostały przeanalizowane elementy autorskiego procesu twórczego. Rozważania ujęte w kolejnym rozdziale poświęcone zostały nietrwałej i zmiennej materii malarskiej w twórczości wybranych artystów oraz własnej. Kluczowe dla malarstwa zagadnienia światła, kształtu i koloru porusza rozdział *Wpływ alchemii na składowe formy malarskiej*. Zawarty w nim historyczny rys zachodniej alchemii zestawiony został z wybranymi aspektami historii malarstwa, mogącymi świadczyć o wyraźnym wzajemnym wpływie tych dwóch dziedzin. Ostatni rozdział odnosi się do idei przemiany w malarstwie i alchemii. Część teoretyczną zamykają ilustracje prac wybranych artystów, których twórczość została ujęta w pracy doktorskiej, oraz bibliografia z wydzielonymi źródłami internetowymi. Praca ta jest próbą zbadania i odnalezienia analogii między europejskim malarstwem a alchemią oraz próbą określenia własnej twórczości i znalezienia dla niej szerszego kontekstu.

Agata Nowak

